

Den Grundtvig-Koldske værditænkning i MammenFri vuggestue og børnehave

I MammenFri har vi udarbejdet et fælles værdigrundlag med fokus på **fællesskab, nærvær og det enkelte barns udvikling**. Disse begreber hviler på den Grundtvig-Koldske værditænkning, men hvem var Grundtvig og Kold, og hvordan afspejles deres livsanskuelser i praksis?

Nikolai Frederik Severin Grundtvig (1783-1872) var en dansk forfatter, digter, filosof, historiker og præst. Centrale elementer i Grundtvigs skoletanker (pædagogik) var fokus på det hele menneske og livsoplysning, hvor han vægtede det levende ord samt at være en del af et forpligtende fællesskab, hvor mennesket dannes og udvikles.

Christen Kold (1816-1870) var en dansk lærer, som omsatte Grundtvigs tanker til praksis ved bl.a. at oprette den første friskole og senere en højskole. Kold anså skolen for at være hjemmets forlængede arm. Som følge heraf var det afgørende, at der var et personligt forhold mellem lærer og elev, og at læren formåede at vække barnets lyst til læring og tilgodesede dets udvikling mentalt og fysiologisk.

Man kan således betegne Grundtvig som teoretikeren og Kold som praktikerens, der bl.a. benyttede fortællingen som pædagogisk middel til livsoplysning.

I vuggestue og børnehave ser vi den Grundtvig-Koldske værditænkning som et inspirationsgrundlag, som kobles til arbejdet med den styrkede læreplan – en læreplan, der tilstræber at være bevidst om det enkelte barns udbytte hele dagen.

I det følgende synliggør vi, hvordan vi arbejder med vores Grundtvig-Koldske værdigrundlag i løbet af dagen indledt af fire kernebegreber, som er centrale for vores praksis og i tråd med den Grundtvig-Koldske tænkning.

Samvær barn og voksen imellem

Relationsarbejdet er fundamental for al pædagogisk praksis. Vi har derfor megen fokus på samspil og relationer i arbejdet med kerneopgaven. Ved at inddele børnene i mindre aldersopdelte grupper, har vi gode forudsætninger for at være nærværende og tilgodesede det enkelte barns trivsel og udvikling. I tråd med Grundtvig og Kolds tænkning er det vigtigt for os at se barnet som værdifuldt, og at møde barnet der, hvor det er.

Den levende fortælling

Den levende fortælling er kendetegnet ved, at den voksne sætter sig selv i spil og taler til fantasi og følelse hos barnet, så viden sætter sig. De fælles morgensamlinger afdelingsvis og på tværs af vuggestue, børnehave og skole danner ramme for den levende fortælling, hvor små og store er samlet og bliver oplivet og oplyst på forskellig vis i fællesskabets tegn.

Stilletid

Vi skaber rum for stilletid flere gange i løbet af dagen, som giver barnet mulighed for at mærke sig selv og udvikle selvbevidsthed – både kropsligt og mentalt. Massage og instrumental musik er bl.a. et godt afsæt for dette.

Bevægelse

Bevægelse tilgodeser både krop og sind. At bevæge sig sammen med andre skaber glæde og udvikler samtidig kropsbevidsthed. Kun gennem spejling i andre, får barnet kendskab til sig selv, som Grundtvig ville have sagt.

”En dag i MammenFri vuggestue og børnehave”

Modtagelse:

Vi starter om morgenen med dæmpet belysning - det giver en rolig atmosfære og et godt afsæt for at starte stille ud. Vi møder hinanden på egne præmisser uden en masse uro.

Vi vægter fællesskab og nærvær omkring morgenmaden højt for de børn, der har behov for morgenmad - de børn der ikke spiser morgenmad modtages på en anden stue med henblik på at skabe rum til fordybelse i rolig aktivitet.

Samling:

Vores Samlinger er præget af morgensang, den levende fortælling samt morgenidræt og bevægelse.

Morgensang giver os en fællesskabsfølelse og beriger os med en fælles historie - en historie med samme udgangspunkt på samme tid.

Når vi sætter os selv i spil gennem *den levende fortælling* vækkes læringslysten ved børnene - de skaber selv virkeligheden ved hjælp af de billeder, de ser gennem fortællingen.

Gennem *morgenidræt og bevægelse* tilgodeser vi både krop og sind og dermed det hele menneske. Børnene udvikler kropsbevidsthed og får herved indsigt i deres kropsstyrke. Børnene spejler sig i hinanden og får således kendskab til sig selv i det forpligtende fællesskab.

Særlige aktiviteter og leg:

Vi planlægger og formidler voksenstyrede aktiviteter i mindre grupper, der tager udgangspunkt i barnets aktuelle udviklingsniveau. Mindre grupper giver et godt afsæt for at være nærværende samt mulighed for at arbejde med barnets selvbevidsthed og udvikling i det lille og trygge fællesskab.

Vi giver bevidst plads til børneinitieret leg. I den frie leg er der en anden motivation på spil, når barnet selv tager initiativ til legen, som kan føre mange steder hen uden et decideret mål. Som en iboende drift afprøver barnet nye sider af sig selv og får både indsigt i og flyttet egne grænser, som har betydning for barnets karakterdannelse.

Måltidet:

I vuggestuen spises der i små grupper - med ro til maden. Det giver rig mulighed for at få en samtale med hvert enkelt barn og være nærværende i spisningen.

I børnehaven nydes måltidet i ro med stille musik, som giver mulighed for fordybelse - børnene får således en sanseoplevelse omkring dette.

Bleskift/toiletbesøg

En mindre gruppe børn tages ud ved toiletbesøg, og når de skal skiftes - vi gør det til en hyggelig stund.

Middagssøvn - stilletid:

Vi tilgodeser børnenes søvnbehov via middagslur for de yngste og stilletid om eftermiddagen for de børn, der har brug for det. Om eftermiddagen i børnehaven ligger børnene på madrasser og lytter til instrumental musik. Børnene får mulighed for at mærke sig selv og øger kropsbevidstheden.

Øvrige pauser tilrettelægges for enkelte børn.

Garderobe:

Der øves selvhjulpethed i garderoben, og vi bliver dermed også hjemmets forlængede arm. Børnene hjælper hinanden, og styrker således bånd og sociale relationer.

Legeplads/udeliv:

Børnene kommer ud og leger på legepladsen. Uderummet er en god ramme for børnene til at sanse og udforske verden hver for sig og sammen. Den frie leg opstår børnene imellem og styrker deres fantasi, læringslyst og nysgerrighed.

Der er interaktion mellem børnene og de voksne i forbindelse med en eftermiddagsaktivitet, der igangsættes og styres af voksne – børnene spejler sig i de legende voksne, som skaber glæde og lyst.

Afhentning:

Børnene siger løbende farvel i forbindelse med afhentning. Vi opfordrer til, at der er god tid til dette, så dagen afsluttes på bedste vis for barnet. Det er også her, at vi har mulighed for at videregive fortællinger fra barnets dag.